

ACORD

GOV/227/2010, de 23 de novembre, pel qual es declara festa tradicional d'interès nacional les Festes Quinquennals d'Uldecona.

Atès l'article 14.1 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, que disposa que el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha d'iniciar d'ofici la declaració de les festes i dels elements festius patrimonials o tradicionals d'interès nacional, a proposta de la Direcció del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana;

Atesa la Resolució del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, de 21 de juliol de 2010 per la qual s'incoa expedient per a la declaració com a festa tradicional d'interès nacional les Festes Quinquennals d'Uldecona;

Atès que el Consell de la Cultura Popular i Tradicional el dia 22 de juliol de 2010 va emetre informe favorable sobre l'expedient de declaració;

Vistes les al·legacions presentades pels interessats, les quals han estat favorables a la classificació;

D'acord amb l'article 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional catalana i de l'associacionisme cultural i l'article 15 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya;

A proposta del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Govern

ACORDA:

—1 Declarar com a festa tradicional d'interès nacional les Festes Quinquennals d'Uldecona i definir-ne les característiques, que consten en annex.

—2 Inscriure la classificació de la festa al Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya.

—3 Publicar íntegrament al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* aquest Acord, de conformitat amb el que preveu l'article 15.2 del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, i notificar-lo a les persones o entitats responsables de l'organització de la festa o dels elements, a l'ajuntament i al consell comarcal corresponents.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar recurs potestatiu de reposició davant el Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes, o bé, recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar, en tots dos casos, des de l'endemà de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* o des de l'endemà de la corresponent notificació.

Barcelona, 23 de novembre de 2010

LAIA BONET RULL
Secretària del Govern

ANNEX

Característiques de la festa

Durant la Guerra Civil, a l'estiu del 1936, la imatge de la Verge de la Pietat, patrona d'Ulldecona, va ser destruïda juntament amb la seva ermita. L'any 1939, l'artista local Vicente Barrera va realitzar i cedir posteriorment una imatge de la Verge, que és la que actualment és venera.

El 31 d'agost de 1939 a la parròquia es va beneir solemnement aquesta nova imatge de la Mare de Déu de la Pietat i es va començar la novena, a més d'altres actes religiosos en honor a la Verge de la Pietat. Tan espontàniament com ràpida, es van començar a guarnir els carrers amb els materials que tenien a mà: plantes naturals, murta, hedra, vànoves o paperets de colors, entre d'altres. Així es va començar la celebració de la processó. El dia 10 de setembre d'aquell any es va traslladar la imatge en romeria fins a l'ermita; dos dies abans, el 8 de setembre de 1939, l'Ajuntament d'Ulldecona havia adoptat l'acord de baixar la imatge a la vila cada cinc anys.

El primer diumenge de la setmana del 12 de setembre es celebra la festa de la Pietat, el dia de la Patrona d'Ulldecona. Cada any es fa festa a l'ermita, i cada cinc anys, en concret els anys acabats en 4 i 9 se celebren les Festes Quinquennals, la festa gran d'Ulldecona. Des de la seva instauració, les Festes Quinquennals d'Ulldecona s'han celebrat ininterrompudament cada cinc anys, i porten celebrades un total de quinze quinquennals. El 1964 l'ajuntament d'Ulldecona va prendre l'acord de traslladar les Festes Majors de l'octubre (sant Lluc) al setembre (Verge de la Pietat) coincidint aquell any amb les Festes Quinquennals.

Des d'aleshores, les Festes Quinquennals han adquirit major esplendor doncs, a més dels tradicionals actes religiosos, es fan tots els actes propis de les festes majors. Entre altres, el pregó i la proclamació de la Reina de les Festes (pubilla major).

Les Quinquennals s'enceten quan els ulldeconencs van a l'ermita a buscar la Verge de la Pietat. Un dels moments més emocionants de les festes és l'arribada al poble, on hi ha una multitud de gent esperant-la. Durant nou dies la Verge de la Pietat és passejada per Ulldecona. El poble es distribueix en sectors i la processó passa per tots els carrers, que estan guarnits amb motius florals molt variats fets pel veïnat. Després d'aquests nou dies, la Mare de Déu torna a la seva ermita acompanyada per la gent del poble.

Hi ha la tradició de vestir i engalanar el poble com un ritual per rebre la Verge. Els carrers es decoren amb paperets, roba i altres materials; i als balcons s'hi col·loquen vànoves i cobrellits treballats artesanament. En l'ornamentació dels diferents carrers hi participen la majoria de veïns. Els dies de festa també se celebren d'altres actes. Cal destacar entre ells el "Ball de mantons" (ball tradicional de la població conegut popularment com "Xim-xim" o "Jota d'Ulldecona; els bous (de carrer, de plaça i embolats), trobada de jotes, desfilades dels gegants i grallers d'Ulldecona, les revetlles, els concerts de les bandes de música, correfocs, competicions esportives, concurs de fotografia, visites guiades i exposicions, entre d'altres, a més del castell de focs d'artificis que tanca les festes. Igualment, s'organitzen molts actes culturals, lúdics i religiosos adreçats a tots els grups d'edat. Per cada quinquennal s'escull un pregoner, una persona destacada que té alguna relació amb el poble.

(10.322.026)